

แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงสู่การปฏิบัติ ในชีวิตประจำวันของนายหนังและผู้ชม

THE REFLECTION OF SUFFICIENT ECONOMY FROM SHADOW PLAY (NUNG TALUNG)
TO DAILY LIFE PRACTICES OF SHADOW PLAYER AND AUDIENCE

สุกิตต์ สวนอินทร์¹, สากล สถิตวितยานันท์² และปราโมทย์ ประจนปัจจนึก³
Sukit Suan-in¹, Sakol Satitwityanan² and Pramote Prachonpachanuk³

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงและการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนายหนังตะลุงและผู้รับชมหนังตะลุง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีจำนวน 30 คน ประกอบด้วยนายหนังตะลุงที่เข้ามาทำการแสดงในพื้นที่ จำนวน 10 คน และผู้รับชมหนังตะลุงในพื้นที่จำนวน 20 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ ดำเนินการศึกษาโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีส่วนร่วมและเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า นายหนังตะลุงได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่ผู้รับชมโดยผ่านตัวตลกและตัวพระตัวนางของหนังตะลุง และนายหนังตะลุงจำนวน 10 คน ได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ด้านภูมิคุ้มกันมากที่สุด คือ จำนวน 8 คน รองลงมาคือ ด้านความมีเหตุผลจำนวน 7 คน และด้านความพอประมาณนำมาใช้น้อยที่สุด คือ จำนวน 6 คน สำหรับผู้รับชมหนังตะลุงจำนวน 20 คน ได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง สู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันทั้ง 3 ด้านครบทุกคน ดังนั้น เพื่อให้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงได้เผยแพร่ต่อประชาชนให้มากขึ้น องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการละเล่นพื้นบ้าน ควรส่งเสริม สนับสนุน และเสนอแนะให้นายหนังตะลุงได้ถ่ายทอดแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงผ่านตัวละครให้กับผู้ชมได้นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น

คำสำคัญ: แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง หนังตะลุง

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, Graduate of Development Social Sciences Faculty of Social Sciences Kasetsart University, E-mail: auron_sukit@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, Associate Professor of Department of Geography, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, E-mail: fsocsk@ku.ac.th

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, Assistant Professor of Department of Law, Faculty of Social Science, Kasetsart University, E-mail: fsocchs@ku.ac.th

Abstract

This qualitative research aims to study the sufficient economy from shadow play and sufficient economy practiced of the shadow players and audiences in daily life. The samples consist of 30 persons were divided into 10 shadow players and 20 audiences of the shadow play. The data were collected using the in-depth interviews of shadow players and audiences with participator method.

The research found that the shadow players described the sufficient economy to the audience through to joker and actor leads. The sufficient economy practiced in daily life of 10 shadow players as follow: the immunity, reasonability, and sufficiency, respectively. As for, the audience, the sufficient economy practiced from the shadow play to daily life of all sufficiency economy. The suggestion for the sufficient economy from shadow play to spread out the folk organizations should promote and encourage the shadow players to forward the sufficient economy through their shadow plays so that the audience more adaptation in their daily life.

Keywords: The Sufficient Economy, Shadow Play (NungTalung)

บทนำ

เมื่อเอ่ยถึง “หนังตะลุง” คนทั่วไปจะนึกถึงภาคใต้ทันที ทั้งนี้เพราะหนังตะลุงเป็นการละเล่นพื้นบ้านที่สำคัญยิ่งของชาวภาคใต้ ซึ่งมีมาช้านานและเป็นที่ยอมรับแพร่หลายในภูมิภาคนี้มาแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จนเป็นที่ยอมรับทั่วไปว่าหนังตะลุงเป็นการละเล่นที่เป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของภาคใต้ และเป็นที่น่าสังเกตในขณะนี้ที่วันเวลาผ่านไป สังคมเปลี่ยนไป วัฒนธรรมการละเล่นหลายอย่างได้เลิกราหรือปรับเปลี่ยนไปจากเค้าเดิมอย่างมาก แต่หนังตะลุงยังคงรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นหนังตะลุงไว้ได้เป็นส่วนใหญ่ จะเปลี่ยนไปบ้างเฉพาะเพียงบางส่วนเท่านั้น สำหรับในปัจจุบันนี้เกือบจะกล่าวได้ว่าศิลปะการแสดงชนิดนี้ยังแพร่หลายและเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางในหมู่ชาวบ้านชาวเมืองภาคใต้แทบทุกจังหวัด โดยเฉพาะจังหวัดนครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สงขลา ตรัง พัทลุง และชุมพร ยังคงพบเห็นค่อนข้างสูง อีกทั้งหนังตะลุงยังคงผูกพันอยู่กับวิถีชีวิตของชาวบ้านอย่างเห็นได้ชัดเจน (ชวน เพชรแก้ว, 2526: 1 อ้างใน คิต ทองได้คล้าย, 2544: 3)

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานมานานกว่า 30 ปี เป็นแนวคิดที่ตั้งอยู่บนรากฐานของวัฒนธรรมไทย เป็นแนวทางการพัฒนาที่ตั้งบนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเอง ตลอดจนใช้ความรู้และคุณธรรม เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ที่สำคัญจะต้องมี “สติ ปัญญา และความเพียร” ซึ่งจะนำไปสู่ “ความสุข” ในการดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2555)

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้สังคมเมืองและสังคมชนบทจะมีการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อที่มีอย่างแพร่หลายในทุกช่องทาง เช่น สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ สื่อออนไลน์ ฯลฯ แต่สังคมชนบทในพื้นที่ภาคใต้นั้น นอกจากจะมีการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อต่างๆ ดังเช่นที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีการเรียนรู้ผ่านการละเล่นที่มีชื่อว่า หนังตะลุงและบุคคลสำคัญที่เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการละเล่นหนังตะลุง เรียกว่า นายหนังตะลุง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนายหนังและผู้รับชม ว่านายหนังตะลุงและผู้ชมได้นำเอาหลักเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนายหนังตะลุงและผู้รับชมหนังสือ

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ไว้ คือ

ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเฉพาะกรณีศึกษาหมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง เนื่องจากหมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงใต้เป็นหมู่บ้านที่เริ่มมีการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาใช้ในชุมชน รวมทั้งมีการกำหนดให้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นแนวคิดหลักในการพัฒนาชุมชน

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาของการศึกษาค้นคว้าเรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล และด้านภูมิคุ้มกัน

ระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่ วันที่ 1 กันยายน ถึง 30 ธันวาคม 2556

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา สังเกต กลุ่มตัวอย่างเองจากผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบไปด้วย นายหนังตะลุงที่เข้ามาทำการแสดงหนังสือในพื้นที่ หมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ในช่วงระยะเวลาที่ทำการวิจัย

ซึ่งมีจำนวนนายหนังตะลุงที่เข้ามาทำการแสดง จำนวน 10 คนและผู้รับชมหนังสือที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 5 ตำบลนาโยงใต้ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง จำนวน 20 คน โดยการสัมภาษณ์แบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยการแนะนำของหน่วยตัวอย่างที่ได้ทำการเก็บข้อมูลไปแล้ว ซึ่งผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างผู้รับชมคนแรกจากการแนะนำของผู้นำชุมชนและได้มีการแนะนำต่อๆ กัน

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างคือ แบบสัมภาษณ์ที่เป็นทางการ และมีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้าแล้ว ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดคำถามแบบปลายปิดเพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการเข้าร่วมสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participative Observation) รับชมหนังสือที่นายหนังทำการแสดง

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังสือสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนายหนังและผู้รับชม ได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางเป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีวิธีการดำเนินชีวิตของคนโดยการพึ่งตนเอง มีความประหยัด พัฒนาตนเองให้มีความรู้ภูมิปัญญาสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณค่าและยั่งยืน มีจิตสำนึกที่ติดต่อตนเองและสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ถือเป็นแนวทางที่คนไทยจะต้องรู้เพื่อนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ซึ่งแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงนั้นประกอบไปด้วย

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ การมีจิตใจเข้มแข็ง ไม่ล่าเอียง มีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้อื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เห็นคุณค่าของเพื่อนและผู้ที่กำลังเดือดร้อน พึ่งตนเองได้และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม การให้การช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น ใช้จ่ายของแต่พอดี ใ้ให้คุ้มค่าไม่ทิ้งขว้างฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ที่ชำรุดด้วยตนเอง การอุปโภคบริโภคอยู่ในความพอเหมาะ กับสภาพของตนเอง

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ เช่น การปฏิบัติหน้าที่และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต มีความตรงต่อเวลา ต่อหน้าที่ พยายามแข่งขันกับตนเอง ยอมรับผลการแข่งขัน ไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น การไปทำบุญที่วัดเมื่อมีโอกาสนั้น บริจาคสิ่งของที่เลิกใช้ให้กับผู้อื่น ที่ขาดแคลน ปฏิบัติตนเป็นคนดีพยายามเพิ่มและรักษาความดีที่มีให้เจริญงอกงามยิ่งขึ้น เลือกคบคนดี หลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดและอบายมุขทั้งหลาย

3. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การมีเงินออม รู้จักออมเงิน มีการวางแผนก่อนเริ่มปฏิบัติงาน เตรียมความพร้อม ทำประกันอุบัติเหตุ เชื่อฟังคำสอนและคำแนะนำให้ปฏิบัติของผู้ปกครอง ครู อาจารย์ มีความรู้สำนึกและห่วงหาอาทรในสิ่งแวดล้อม มีสุขนิสัยในความเป็นระเบียบ ไม่ทำลายธรรมชาติเสียใจและมั่นคงในวัฒนธรรมไทย เชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นมิตรกับวัฒนธรรมต่างถิ่นต่างชาติ

อาจกล่าวได้โดยสรุปว่า แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการดำเนินชีวิตด้วยการพึ่งตนเองให้มากที่สุด

มีความพอประมาณ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่ทอดทิ้งกัน รักและเอื้ออาทรต่อกัน มีเหตุผลในการคิด การตัดสินใจ ทำทุกอย่างเท่าที่เราสามารถทำได้ ไม่ทำเกินกำลังความสามารถหรือโลภมาก สามารถเตรียมตัวให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง มั่นคงตั้งอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมพอเพียงและสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยการพัฒนาตนเองให้มีการเรียนรู้ภูมิปัญญาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน มีจิตสำนึกต่อตนเอง สังคม โดยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2555)

ความเป็นมาของหนังตะลุง เชื่อกันว่า หนังตะลุงเลียนแบบมาจากหนังใหญ่ โดยย่อรูปหนังให้เล็กลง ในยุคแรกๆ คงแสดงเรื่องราวเกียรติเหมือนกัน แต่เปลี่ยนบทบาทมาเป็นภาษาท้องถิ่น เปลี่ยนเรื่องดนตรี ต่อมาหนังภาคใต้หรือหนังตะลุง รับอิทธิพลของหนังชาวเข้ามาผสมผสาน จึงทำให้เกิดวิวัฒนาการใน “รูปหนัง” ขึ้นมา รูปหนังใหญ่จะเป็นแผ่นเดียวกันทั้งตัว เคลื่อนไหวอวัยวะไม่ได้ แต่รูปหนังชาวเคลื่อนไหวมือและปากได้ ส่วนใหญ่รูปหนังจะเคลื่อนไหวมือได้เพียงข้างเดียว ยกเว้นรูปปากหรือตัวตลก และรูปนางบางตัว ที่สามารถขยับมือได้ทั้งสองข้าง รูปหนังชาวมียุโรปหน้าที่ผิดไปจากคนจริงและหนังตะลุงก็รับแนวคิดนี้มาปรับใช้กับรูปหนังตัวตลก เช่น แกะรูปหุ่นนึ่งให้หน้าคล้ายวัว เท่งหน้าคล้ายนกกระฮัง เป็นต้น หนังตะลุงเกิดขึ้นในภาคใต้ครั้งแรกที่จังหวัดไทรโยท ไม่มีหลักฐานยืนยันแน่ชัด (อุดม หนูทอง, 2529)

ตัวตลกหนังตะลุง เป็นตัวละครที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และเป็นตัวละครที่ “ขาดไม่ได้” สำหรับการแสดงหนังตะลุง บทตลกคือ เสน่ห์ หรือสีสัน ที่นายหนังจะสร้างความประทับใจให้กับคนดู เมื่อการแสดงจบ สิ่งที่ผู้ชมจำได้ และยังเก็บไปเล่าต่อก็คือ บทตลก นายหนังตะลุงคนใดที่สามารถสร้างตัวตลกได้มีชีวิตชีวาและน่าประทับใจสามารถทำให้ผู้ชมนำบทตลกนั้นไปเล่าขานต่อไปได้ไม่รู้จบ ก็ถือว่าเป็นนายหนังที่ประสบความสำเร็จในอาชีพโดยแท้จริง ในการแสดงประเภทอื่นๆ ตัวละครที่โดดเด่นมักจะเป็นพระเอกและนางเอก แต่สำหรับหนังตะลุง

ตัวละครที่จะอยู่ในความทรงจำของผู้คนได้นานที่สุด คือ ตัวตลก มีเหตุผลหลายประการที่ทำให้ตัวตลกหนึ่งตระกูล มีบทบาทมากกว่าตัวพระเอกหรือนางเอกดังต่อไปนี้

ตัวตลกมีความผูกพันใกล้ชิดกับผู้ชม (ชาวใต้) มากกว่าตัวละครอื่นๆ เพราะตัวตลกตลกทุกตัวเป็นคนท้องถิ่นภาคใต้ พูดภาษาปากได้ เชื่อกันว่าตัวตลกเหล่านี้สร้างเลียนแบบมาจากบุคลิกของบุคคลที่เคยมีชีวิตอยู่จริง

นายหนังสามารถถอดฉีกการพากย์ของตนได้เต็มที่ ตัวตลกทุกตัวมีบุคลิกเฉพาะ และตัวตลกหลายตัวมีถิ่นกำเนิดที่ชัดเจน ซึ่งมักจะเป็นท้องถิ่นที่มีสำเนียงพูดที่เป็นเอกลักษณ์ แตกต่างจากตำบลหรืออำเภอข้างเคียง นายหนังที่พากย์ได้ตรงกับบุคลิกและสำเนียงเหมือนคนท้องถิ่นนั้น ที่สุดท้ายจะสร้างความประทับใจให้แก่คนดูได้มาก

บทตลก คือ บทที่สามารถยกประเด็นอะไรขึ้นมาพูดก็ได้ ไม่ทำให้เสียเรื่อง จึงมักเป็นบทที่นายหนังนำเรื่องเหตุการณ์บ้านเมือง ปัญหาสังคม ธรรมะ ข้อคิดเตือนใจเข้ามาสอดแทรกเอาไว้ หรือแม้แต่พูดล้อเลียนผู้ชมหน้าโรง

เสน่ห์ของมุกตลก ซึ่งแสดงไหวพริบปฏิภาณของนายหนังด้วย นายหนังที่เก่ง สามารถคิดมุกตลกได้เอง เพราะหากเก็บมุกตลกเก่ามาเล่น คนดูจะไม่ประทับใจ และไม่มีการ “เล่าต่อ” (สินีนาฏ วิกุมตานนท์, 2540: 19)

จากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและความเป็นมาของหนังตะลุงที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นชาวภาคใต้ได้เล็งเห็นว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิตและช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังเล็งเห็นว่า หนังตะลุงเป็นศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ โดยการแสดงหนังตะลุงมีการสอดแทรกคำสอนและแนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงให้ผู้รับชมได้นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีนักวิจัยรุ่นใหม่ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทละครหนังตะลุงที่หยิบยกเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสอดแทรก เพื่อมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้รับชม จึงทำให้เกิดงานวิจัยเรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนายหนังและผู้รับชมขึ้น

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การถ่ายทอดหนังตะลุงผ่านตัวละครหนังตะลุงเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

จากการเข้าไปมีส่วนร่วมในการรับชมหนังตะลุงจากนายหนังตะลุง ส่วนใหญ่นายหนังตะลุงจะทำการแสดงเรื่องราวในชีวิตประจำวัน เหตุการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี รวมทั้งยังสอดแทรกไปด้วยแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ในการเล่าเรื่องเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนายหนังตะลุงนั้นจะผ่านตัวละครหนังตะลุง ซึ่งเป็นตัวละครตลก เช่น นายสีแก้ว ผู้ใหญ่พูน อ้ายเท่ง อ้ายหนู้ย อ้ายยอดทอง อ้ายเปี้ยก เป็นต้น ส่วนตัวพระตัวนางนั้นจะเป็นเจ้าเมือง หรือตัวเอกนางเอกของเรื่องนั้นๆ

เรื่องเล่าจากนายหนังสรุปเป็นด้านต่างๆ เกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงได้ และยกบทสนทนาบางตอนที่เกิดขึ้นในการแสดงหนังของนายหนังตะลุงขึ้นมาประกอบ

ด้านความพอประมาณ

ยกบทสนทนาระหว่างตัวตลก 2 ตัวจากการแสดงบทละครเรื่อง วิวาทอลเวง ของคณะหนังตะลุงน้องเดียว ลูกทุ่งวัฒนธรรม โดยบทสนทนาดังกล่าวได้เป็นการสนทนาระหว่างนายเท่งและหนู้ย โดยหนู้ยได้กล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงเกี่ยวกับความพอประมาณในการครองคู่ ไม่มีบ้านเล็กบ้านน้อย และดำเนินชีวิตตามพระราชดำรัสของในหลวง ซึ่งนายเท่งได้กล่าวต่ออีกว่า ไม่เพียงแต่การพอเพียงในเรื่องของการมีคู่ครอง แต่คนเราควรพอเพียงพอประมาณในทุกๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการใช้จ่าย การดำรงชีวิตอยู่ในความพอเพียงพอประมาณ

ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่า จากตัวอย่างบทสนทนาดังกล่าวที่ยกมานั้นเป็นการกล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณที่ได้ยกขึ้นมาให้เห็นว่า ความพอประมาณนั้นไม่ใช่เพียงแค่เรื่องการเกษตรอย่างเดียว แต่สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ แทบทุกๆ ด้าน ทั้งการดำรงชีวิต การทำงาน การเข้าสังคม

ด้านความมีเหตุผล

ยกบทสนทนาของพระฤๅษี ที่ได้ทำการสั่งสอนศิษย์ จากการแสดงบทละครเรื่อง บุญกรรมผู้ลิขิตของคณะหนังตะลุง อาจารย์ณรงค์ตะลุงบัณฑิต โดยบทสนทนาดังกล่าวได้เป็นการสนทนาของ พระฤๅษี เปี้ยก และแก้ว โดยพระฤๅษีได้กล่าวในบทละครเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีเหตุผลไว้ว่า คนเรานั้นนะไม่ว่าจะทำอะไรก็ตามต้องมีสติ ประพฤติชอบ อยู่ในศีลอยู่ในธรรม รู้จักการวางตัว รู้จักกาลเทศะ นี้อะไรไม่รู้จำมั่งว่านี่พระไม่ใช่เพื่อนหยอกเล่น

ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่า จากตัวอย่างบทสนทนาดังกล่าวที่ยกมานั้น เป็นการกล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีเหตุผลที่ได้ยกขึ้นมาให้เห็นถึงการรู้จักกาลเทศะ รู้จักเหตุรู้จักผล ปฏิบัติตนเป็นคนดี

ด้านความมีภูมิคุ้มกัน

ยกตัวอย่างจากการสนทนาดังกล่าวระหว่างตัวพระกับตัวตลกซึ่งปกครองบ้านเมือง จากการแสดงบทละครเรื่อง หลงทางรัก ของคณะหนังตะลุงเบ็ลน้อยตะลุงบันเทิง โดยบทสนทนาดังกล่าวได้เป็นการสนทนายกหว่างเจ้าเมืองและนายพล โดยเจ้าเมืองได้สนทนาเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการไพร่พลในการปกครองและจัดสรรคนไปดำรงตำแหน่งต่างๆ ตามความถนัดและความเหมาะสมกับงาน

ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่า จากตัวอย่างบทสนทนาดังกล่าวที่ยกมานั้น เป็นการกล่าวถึงเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีภูมิคุ้มกัน แสดงให้เห็นถึงการรู้จักวางแผน ใช้คนให้ถูกกับงานเหมาะสมกับงานแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดไม่เสียเวลา

ส่วนที่ 2 การนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนายหนังตะลุงและผู้ชมหนังตะลุง

ส่วนของนายหนังตะลุง

จากการสัมภาษณ์นายหนังตะลุงของนายหนังตะลุงทั้ง 10 คน พบว่า นายหนังตะลุงมีวิธีการเข้าสู่งานเป็นนายหนังแบ่งได้ 2 กลุ่มคือ

กลุ่มแรกจำนวน 3 คนที่ได้รับการสืบทอดอาชีพหรือกิจการมรดกมาจาก บรรพบุรุษกลุ่มที่สอง

นายหนังตะลุงที่เหลือจำนวน 7 คนนั้นมีความสนใจชื่นชอบ และฝึกหัดหนังตะลุงด้วยตนเอง สำหรับเรื่องที่นายหนังทำการแสดงนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงโดยได้ถ่ายทอดแนวคิดดังกล่าวผ่านตัวละครหนังตะลุงทั้งตัวตลกและตัวพระตัวนางผู้ผู้ชมรับชม

ในการแสดงของนายหนังตะลุงนั้นถึงแม้จะนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงถ่ายทอดสู่ผู้ชมรับชมแล้ว นายหนังตะลุงบางคนก็ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองด้วย (ตารางที่ 1) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านความพอประมาณ

นายหนังจำนวน 5 คนที่นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการดูแลเอาใจใส่ครอบครัว ลูกน้อง การอดออม รู้จักใช้เงินไปในทางที่ถูกที่ควร เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ เป็นต้น

นายหนังตะลุงจำนวน 8 คน ได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณมาถ่ายทอดออกไปให้ผู้ชมรับฟัง โดยส่วนมากมักจะยกรูปตัวหนังตะลุงขึ้นมาแสดงเปรียบเทียบให้ผู้ชมเห็น หรือการสร้างบุคลิกของตัวละครสมมุติ เช่น การสร้างตัวละครให้เป็นคนมีจิตใจเข้มแข็ง ไม่ล่าเอียง เป็นคนมีคุณธรรม ช่วยเหลือผู้อื่น และการสร้างตัวละครที่มีนิสัยตรงกันข้ามกัน เช่น การไม่มีการยาพ การไม่รู้จักเก็บหอมรอมริบ การเอารัดเอาเปรียบ การชิงดีชิงเด่น เป็นต้น นำมาแสดงให้ผู้ชมเห็นเกิดการเปรียบเทียบ ให้ผู้ชมคิดตามเป็นการสอนผู้ชมไปในตัว

ด้านความมีเหตุผล

นายหนังตะลุงจำนวน 6 คน ที่นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีเหตุผลไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยนายหนังมักจะนำไปปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเรื่องของความมีเหตุผลในเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มักจะเกี่ยวกับการกระทำแต่ละอย่างของมนุษย์ มนุษย์นั้นล้วนกระทำเพราะมีเหตุผล เรากินเพื่ออยู่ เรารักษาเพื่อซ่อมแซม เราพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยน เราเปลี่ยนเพื่อพัฒนา คล้ายๆ กับที่พูดมาในข้างต้น ถ้าคนเรารู้ตัวว่ากำลังกระทำสิ่งใด และก่อให้เกิดผลอะไรตามมานั้นหมายความว่า

ย่อมเข้าใจในเหตุและผลของการกระทำนั้นแล้ว บางการกระทำที่ก่อให้เกิดผลเสียเราก็ไม่ควรกระทำ แต่บางการกระทำที่ก่อให้เกิดผลดีเราก็ย่อมควรที่จะกระทำ โดยเรื่องทั้งหมดนี้ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงของพระเจ้าอยู่หัวนั้นมันสัมพันธ์กันหมด เชื่อมต่อกันจะขาดไปไม่ได้ เช่น การตรงต่อเวลานี้ถ้าเราเป็นคนทำงานไม่ซื่อสัตย์ ไม่ตรงต่อเวลา ต่อไปเขาก็ไม่จ้างเรา เราไม่มีรายได้ แล้วเราไม่ตรงต่อเวลาเพราะอะไร อาจจะเพราะเหตุผลส่วนตัว หรือการแบ่งเวลาไม่ดี หรือการไม่รู้จักตนเอง ซึ่งแต่ละอย่างนั้นสัมพันธ์กันไปหมด

นายหนังตะลุงจำนวน 7 คนได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีเหตุผลมาถ่ายทอดออกไปให้ผู้ชมรับฟังโดยมักจะเป็นการกล่าวถึงการรู้จักเหตุผล เหตุผลในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเหตุผลในการดำเนินชีวิต เหตุผลของการกระทำ เหตุผลของการปฏิบัติ ส่วนถูกสอนและถูกบอกกล่าวผ่านตัวหนังตะลุง ในแง่ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการสอน ศิษย์ของฤๅษี การสอนลูกสอนหลานของเจ้าเมือง การช่วยเหลือคนตกทุกข์ได้ยาก ของตัวนางเอกพระเอก หรือแม้แต่วิถีชีวิตประจำวันที่พูดผ่านตัวตลกเองก็ตาม

ด้านความมีภูมิคุ้มกัน

นายหนังตะลุงจำนวน 8 คนได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีภูมิคุ้มกันไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยนายหนังตะลุงส่วนใหญ่นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ในด้านของภูมิคุ้มกันนั้น คือ การรู้ทัน การไม่ประมาท ถ้าเปรียบกับโรคภัยไข้เจ็บก็คงเกี่ยวกับ การมีภูมิคุ้มกันทาน หรือภูมิคุ้มกันในตัวเองที่มีต่อโรคนั้นๆ ในทางการแพทย์จะมีวัคซีนฉีดเพื่อป้องกันโรคนั้นๆ แต่ทางการใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การรู้จักอดออม มีการวางแผนในปฏิบัติงานต่างๆ มีการเตรียมความพร้อมยกตัวอย่างเช่น หากเรารู้ว่าชีวิตเราไม่แน่นอนไม่ยั่งยืน เราควรหาวิธีป้องกันความเสี่ยง เช่น การทำประกันชีวิต การทำประกันอุบัติเหตุต่างๆ นับว่าเป็นการคุ้มกันที่ดีอย่างหนึ่ง เพราะจะทำให้คนรุ่นหลัง หรือคนข้างหลังไม่ลำบาก เมื่อยามแก่เฒ่าหรือชราภาพ รวมทั้งหากเรามีการศึกษาที่ดีก็จะทำให้เรามีภูมิคุ้มกันที่ดีด้วยเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น หากเราเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู อาจารย์

ตั้งใจเรียน จะทำให้เราได้รับความรู้เต็มที่ เมื่อเรามีความรู้ที่ดี และทำให้เรานำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสิ่งเหล่านี้ที่กล่าวมาในข้างต้นจะส่งเสริมให้เรามีภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิตแน่นอน

นายหนังตะลุงจำนวน 6 คนได้นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความมีภูมิคุ้มกันมาถ่ายทอดออกไปให้ผู้ชมรับฟัง เช่น ถ้าพูดถึงเรื่อง การเตรียมความพร้อมในเรื่องของการใช้เงิน พูดให้คนเก็บหอมรอมริบ รู้จักใช้เงิน ก็ได้พูดออกไปโดยรูปหนังตัวตลก เช่น ตัวตลกนายเท่ง จะออกจากบ้านมีเงิน 500 เมียก็ขอเงินไว้ใช้จ่ายในครอบครัวก่อนขอไว้สัก 300 มันแสดงให้เห็นว่า ถ้านายเท่งจะนำเงินไปจ่ายหมด ขอไว้เพื่อค่าน้ำ ค่าไฟ ค่ากิน ในครัวเรือน ถ้าให้ไปก็ตามประสาผู้ชาย เจอเพื่อนฝูงก็เลี้ยง กินกันจนหมด ตามนิสัยคนจังหวัดตรังที่คนชอบพูดโดยทั่วไปว่า ชาวตรังใจกว้าง คนตรังแม้เป็นคนไม่รู้จักกันเราก็ให้ความใกล้ชิด สนับสนุนชวนกินข้าว กินน้ำชาเป็นเรื่องปกติ ในเรื่องที่ยกตัวอย่างมาเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในการใช้จ่าย ใช้เงินของครอบครัว โดยส่วนมากเรื่องที่เรานำมาพูดจะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เกิดขึ้นจากสิ่งรอบตัว หรือบางครั้งอาจมาจากการรณรงค์ของทางภาครัฐ เช่น ในด้านของโรคต่างๆ จากกระทรวงสาธารณสุข เช่น การพูดให้คนสนใจ ป้องกันในการคุมกำเนิด ป้องกันโรคจากเพศสัมพันธ์ หรือโรคท้องร่วงในช่วงฤดูร้อน การทำสวน ทำไร่ จากกระทรวงเกษตร หรือการรณรงค์เรื่องยาเสพติด เราก็ใช้ตัวตลกในหนังตะลุง สื่อออกไปตามความคิดและจินตนาการของเรา อาจเป็นคำสั่งจากเจ้าเมืองภายในหนังสั่งลงไปถึงไพร่ฟ้าประชาชน หรืออาจเป็นคำสั่งจากฤๅษี หรือแม้แต่การพูดคุ้ยหยอกเย้ากันของตัวละครหนังตะลุงเอง สื่อของเราคือ หนังตะลุง แต่เราจะทำอย่างไรให้คนคิดตาม ให้คนเห็นภาพ และตัดสินใจที่จะนำไปปฏิบัติ ในบางเรื่องที่เขาเห็นว่าดี ส่วนหนึ่งนั้นย่อมมาจากการที่เราต้องพูดออกไปก่อน โดยผ่านตัวตลก ผ่านหนังตะลุง เมื่อเขาได้ฟัง คิดตาม อาจจะเกิดเป็นแรงจูงใจให้เขาปฏิบัติตาม

ตารางที่ 1 สรุปข้อมูลแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของนายหนังตะลุง

ลำดับที่	นายหนังตะลุง	แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง					
		ด้านความพอประมาณ		ด้านความมีเหตุผล		ด้านภูมิคุ้มกัน	
		การนำไปใช้	การถ่ายทอด	การนำไปใช้	การถ่ายทอด	การนำไปใช้	การถ่ายทอด
1	แป้ว	✓	✓	-	✓	✓	-
2	ณรงค์	-	✓	✓	-	✓	✓
3	ปรัชญา	✓	✓	-	✓	✓	✓
4	ตรีจักร	-	✓	✓	✓	✓	✓
5	ครูพันธ์	-	✓	✓	-	✓	-
6	นงค์	✓	✓	✓	-	-	✓
7	มนูญ	✓	-	-	✓	✓	-
8	สุเทพ	-	✓	✓	✓	✓	-
9	นพพล	-	✓	✓	✓	✓	✓
10	บัญญัติ	✓	-	-	✓	-	✓
สรุป		5	8	6	7	8	6

ส่วนของผู้รับชมหนังตะลุง

จากการสัมภาษณ์ผู้รับชมหนังตะลุงจำนวน 20 คน ส่วนใหญ่เคยรับชมหนังตะลุงมาแล้วไม่ต่ำกว่า 20 ครั้งในรอบ 4 ปีที่ผ่านมา ในส่วนของการนำเศรษฐกิจพอเพียงจากหนังตะลุงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันนั้น ผู้รับชมสามารถถ่ายทอดแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงออกมาในรูปแบบลักษณะ (ตารางที่ 2) ดังนี้ การพูดของตัวละคร รวมทั้งได้นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันและบอกต่อ (ตารางที่ 2) ดังนี้

ด้านความพอประมาณ

ผู้รับชมหนังตะลุงสามารถยกตัวอย่างของการพากย์ของนายหนังตะลุงในเรื่องความพอประมาณและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ทั้งหมดจำนวน 20 คน ในส่วนของการนำไปบอกต่อบุตรหลาน ญาติมิตร เพื่อน และคนรู้จัก ได้จำนวน 19 คน โดยส่วนใหญ่การยกตัวอย่าง

ของนายหนังตะลุงนั้นจะเป็นการยกตัวละครขึ้นมาเปรียบเทียบให้เห็นในด้านต่างๆ เช่น เกี่ยวกับจิตใจเข้มแข็ง ไม่ลำเอียง มีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้อื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เห็นคุณค่าของเพื่อนและผู้ที่กำลังเดือดร้อน พึ่งตนเองได้ และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม การให้การช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น ใช้สิ่งของแต่พอดี ใช้ให้คุ้มค่าไม่ทิ้งขว้างฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น ซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ที่ชำรุดด้วยตนเอง การอุปโภคบริโภคอยู่ในความพอเหมาะ กับสภาพของตนเอง

ด้านความมีเหตุผล

ผู้รับชมหนังตะลุงสามารถยกตัวอย่างของการพากย์ของนายหนังตะลุงในเรื่องความมีเหตุผลและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งการนำไปบอกต่อบุตรหลาน ญาติมิตร เพื่อน และคนรู้จัก ได้ทั้งหมดจำนวน 20 คน

โดยส่วนใหญ่การยกตัวอย่างของนายหนังตะลุงนั้น จะเป็นการยกตัวละครขึ้นมาเปรียบเทียบกับให้เห็นในด้านต่างๆ เช่น การปฏิบัติหน้าที่และการทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต มีความตรงต่อเวลา ต่อหน้าที่ พยายามแข่งขันกับตนเอง ยอมรับผลการแข่งขัน ไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น การไปทำบุญที่วัดเมื่อมีโอกาส บริจาคสิ่งของที่เลิกใช้ให้กับผู้อื่นที่ขาดแคลน ปฏิบัติตนเป็นคนดี พยายามเพิ่มและรักษาความดีที่มีให้เจริญงอกงามยิ่งขึ้น เลือกรับคนดี หลีกเลี่ยงสิ่งเสพและอบายมุขทั้งหลาย

ด้านความมีภูมิคุ้มกัน

ผู้รับชมหนังตะลุงสามารถยกตัวอย่างของการพากย์

ของนายหนังตะลุงในเรื่องความมีภูมิคุ้มกันและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ทั้งหมดจำนวน 20 คน ในส่วนของการนำไปบอกต่อบุตรหลาน ญาติมิตร เพื่อน และคนรู้จัก ได้จำนวน 19 คน โดยส่วนใหญ่การยกตัวอย่างของนายหนังตะลุงนั้นจะเป็นการยกตัวละครขึ้นมาเปรียบเทียบกับให้เห็นในด้านต่างๆ เช่น การมีเงินออมรู้จักออมเงิน มีการวางแผนก่อนเริ่มปฏิบัติงาน เตรียมความพร้อม ทำประกันอุบัติเหตุซื้อฟังกาสรองและค่าปฏิบัติของผู้ปกครอง ครู อาจารย์ มีความรู้สำนึกและห่วงใยในสิ่งแวดล้อม มีสุขนิสัยในความเป็นระเบียบ ไม่ทำลายธรรมชาติ ใส่ใจและมั่นคงในวัฒนธรรมไทย เชิดชูวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นมิตรกับวัฒนธรรมท้องถิ่นต่างชาติ

ตารางที่ 2 ตารางรวมสรุปการนำเสนอความคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติใช้ในชีวิตประจำวันของผู้รับชมหนังตะลุง

ลำดับที่	ผู้รับชมหนังตะลุง	ด้านความพอประมาณ			ด้านความมีเหตุผล			ด้านความมีภูมิคุ้มกัน		
		นายหนังพากย์	การนำมาปฏิบัติ	การนำไปบอกต่อ	นายหนังพากย์	การนำมาปฏิบัติ	การนำไปบอกต่อ	นายหนังพากย์	การนำมาปฏิบัติ	การนำไปบอกต่อ
1.	ประดิษฐ์	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2.	ธนบดี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3.	พนัธ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4.	ประดับ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
5.	สุรัสวดี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
6.	จำเนียร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7.	สุวิทย์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8.	วินิจ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
9.	สุพรรณ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10.	สุวิท	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
11.	ประจวบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
12.	อุษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
13.	ภิญโญ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
14.	จำปี	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
15.	ไพโรจน์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
16.	สุพานทิพย์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
17.	พิมพ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
18.	วรรณ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-
19.	เอกพงศ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
20.	อนุชิต	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สรุป		20	20	19	20	20	20	20	20	19

ที่มา: จากการขอสัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 1 กันยายน - 30 ธันวาคม 2556

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริที่ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีภูมิคุ้มกัน ทั้ง 3 ด้านต่างส่งผลต่อนายหนึ่งและผู้รับชมหนึ่งตะลุง โดยพบว่าการละเล่นและการรับชมหนึ่งตะลุงสามารถปรับเปลี่ยนและสอดแทรกแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า นายหนึ่งตะลุงนั้นมีบทบาทและอิทธิพลต่อความคิดของผู้รับชมหนึ่งตะลุงไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการชี้แนะให้นายหนึ่งตะลุงนั้นพัฒนาในด้านการนำความพอประมาณไปใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น มีการเพิ่มเติมในส่วนนี้เนื่องจากนายหนึ่งตะลุงส่วนใหญ่เน้นขาดการนำความพอประมาณจากหนึ่งตะลุงไปใช้
2. ควรมีการแนะนำให้นายหนึ่งตะลุงนั้นได้ถ่ายทอดแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในด้านภูมิคุ้มกันให้แก่ผู้รับชม

บรรณานุกรม

- ชวน เพชรแก้ว. (2526). *วรรณกรรมหนึ่งตะลุง*. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. อ้างใน คิต ทองได้คล้าย. (2544). *เปรียบเทียบหนึ่งตะลุงฝั่งตะวันออกกับฝั่งตะวันตก*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุญธรรม เทิดเกียรติชาติ. (2522). “*หนึ่งตะลุง: ศิลปะอันสูงสุด*”. กรุงเทพฯ: มติชน. อ้างใน ดุสิต รักษ์ทอง. (2539). *การอนุรักษ์และพัฒนาหนึ่งตะลุงตามทรรศนะของนายหนึ่ง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเวศ วะสี. (2547). *ปรัชญาการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง*. สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2555, จาก www.sufficiencyeconomy.org
- ปรีดา เฉลิมเผ่า กอนันทกุล. (2525). *ความเปลี่ยนแปลงและความต่อเนื่องในศิลปะการแสดงหนึ่งตะลุง*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อ้างใน ดุสิต รักษ์ทอง. (2539). *การอนุรักษ์และพัฒนาหนึ่งตะลุง ตามทรรศนะของนายหนึ่ง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มูลนิธิชัยพัฒนา. (2555). *แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2555, จาก www.chaipat.or.th/chaipat/content/porpeing/porpeing.html

หนึ่งตะลุงได้มากกว่านี้

3. ส่วนของผู้รับชมหนึ่งตะลุงนั้นควรมีการเพิ่มเติมในด้านความพอประมาณและด้านการมีภูมิคุ้มกันในส่วนของการนำไปบอกต่อบุตรหลาน ญาติ เพื่อนฝูง หรือคนอื่น ให้สามารถนำไปบอกต่อผู้อื่นได้มากกว่านี้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันนำไปปรับใช้กับในสื่อชนิดอื่น เนื่องจากแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงนี้สามารถนำมาปรับใช้ได้จริง จึงควรเพิ่มเติมในส่วนนี้
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของการอนุรักษ์ศิลปะหนึ่งตะลุงเพิ่มขึ้น เช่น การจำกัดว่าหนึ่งตะลุงมีข้อดีอะไรบ้าง ควรที่จะส่งเสริมสนับสนุนอย่างไร หยิบยกหนึ่งตะลุงมาเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของนายหนึ่งและลูกคู่ จัดเก็บเป็นสถิติ มีการทำสำรวจถึง การเป็นอยู่ของการประกอบอาชีพหนึ่งตะลุง เขาต้องการอะไรบ้าง ขาดอะไรบ้าง

- สินีนารถ วิมุกตานนท์. (2540). *การใช้สื่อหนังตะลุงเพื่อการพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐในภาคใต้*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุดม หนูทอง. (2529). *หนังตะลุง: สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ เล่ม 10*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์.

Translated Thai References

- Koanantakool, P. C. (1982). *Change and continuity in the performing arts shadow play*. Institute of thai studies, Thammasat University. As in Rakthong, D. (1996). *The preservation and promotion of the Nang Taloong*. Master of arts in thai studies thesis, Srinakharinwirot University. [in Thai]
- Noothong, U. (1986). *Shadow play: Encyclopedia of southern culture vol. 10*. Bangkok: Thailand cultural foundation encyclopedia thai culture, thai commercial bank encyclopedia foundation. [in Thai]
- Phetkaew, C. (1983). *Shadow play literature*. Suratthani: Suratthani Rajabhat University. As in Thongdaikhai, K. (2012). *Compare shadow play the east with the west*. Master of arts in thai studies thesis, Thaksin University. [in Thai]
- Thardkiatchad, B. (1979). *“Shadow play: Great of arts”*. Bangkok: Matichon. As in Rakthong, D. (1996). *The preservation and promotion of the Nang Taloong*. Master of arts in thai studies thesis, Srinakharinwirot University. [in Thai]
- The Chaipattana Foundation. (2012). *The philosophy of sufficiency economy*. Retrieved 10 November, 2012, from www.chaipat.or.th/chaipat/content/porpeing/porpeing.html [in Thai]
- Vimooktanon, S. (1997). *The use of shadow plays for development purposes of the royal thai government agencies in the southern region*. Master of arts in development communication arts, Chulalongkorn University. [in Thai]
- Wasee, P. (2004). *Philosophy of sufficiency economy learning*. Retrieved 20 September, 2012, from www.sufficiencyeconomy.org [in Thai]

Mr. Sukit Suan-in received his Bachelor Degree of Political Science, from Ramkhamhaeng University in 2009. He graduated Master of Arts major in Development Social Sciences from Kasetsart University in 2014.

Associate Professor Sakol Satitwityanan received his Bachelor of Education, major in Geography from Srinakharinwirot University. He graduated Master of Education major in Geography from Srinakharinwirot University, Thailand. Doctor of Philosophy major in Soil Science from Kasetsart University. He is currently a full-time lecturer in the Geography Department, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University.

Assistant Professor Pramote Prachonpachanuk his Bachelor of Laws from Thammasat University. He graduated Docteur en Droit from Strasbourg III University. He is currently a full-time lecturer in the Laws Department, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University.